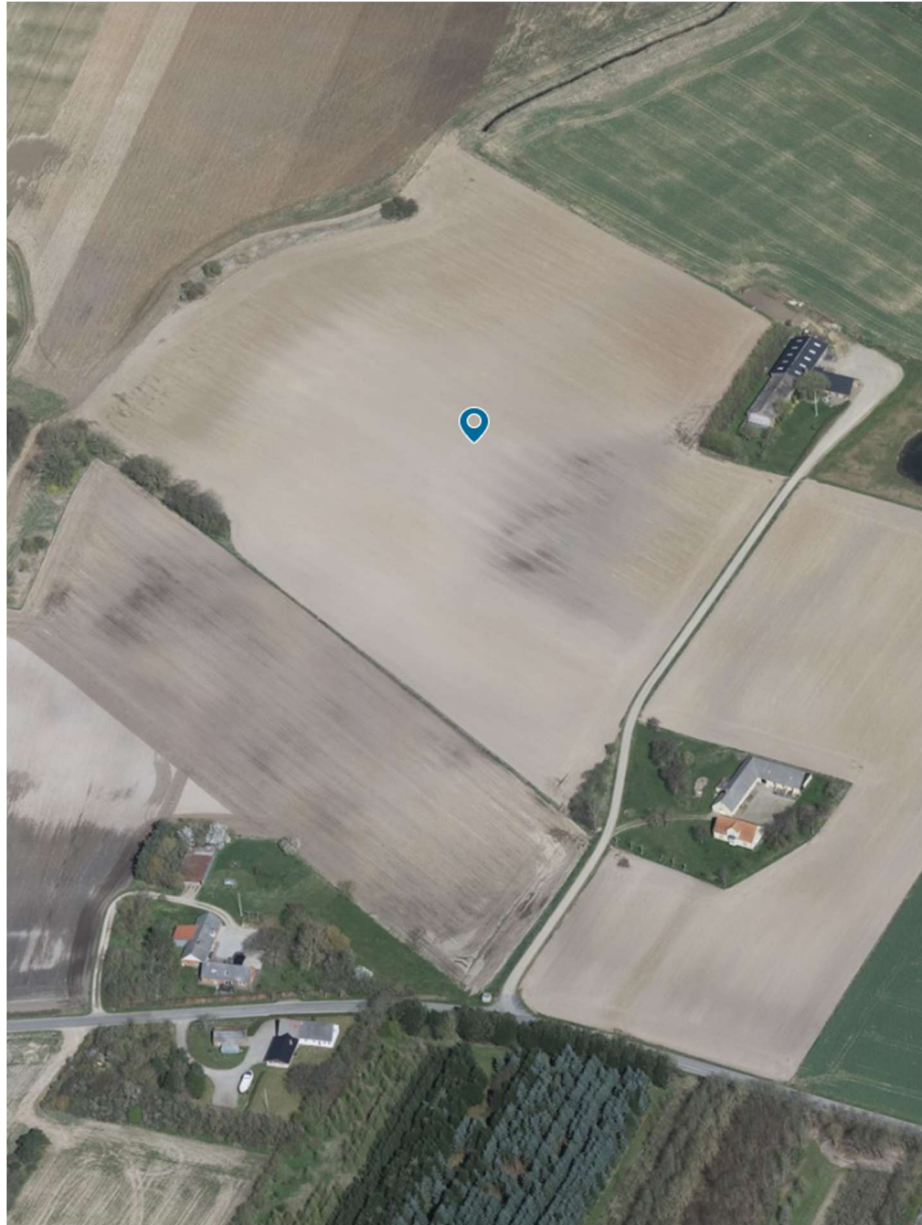

"Vinderup IV"

matr.nr. 22b Ål By, Sahl

Projektbeskrivelse

ifbm. forslag til grave- og efterbehandlingsplan
for ansøgning om ny råstoftilladelse 2026

¹ Forsidebillede: <https://skraafoto.dataforsyningen.dk/>

Indhold

1. Indledning	3
2. Projektet	3
2.1 Historik	3
2.2 Råstof-ressourcen	3
2.3 Overjord og muld	4
2.4 Grundvand og håndtering af overfladevand	4
2.5 Indvindingsmetode	5
3. Bindinger	5
3.1 Kommuneplan	5
3.2 Naturbeskyttelse og fredninger	5
4. Boringer	5
5. Graveplan	6
5.1 Gravestrategi	6
5.2 Vejadgang	6
5.3 Afstandskrav	6
5.4 Placering af maskinel samt mobile/faste anlæg	8
6. Efterbehandlingsplan	8
7. Bilagsoversigt	10

1. Indledning

Nærværende grave- og efterbehandlingsplan er bilag til ansøgning om råstoftilladelse i det regionale råstofområde "Hasselholt Nord", nærmere betegnet på matr.nr. 22b Ål By, Sahl. Råstofgraven ligger ca. 2,5 km. nord for Vinderup i den nordvestlige del af Region Midtjylland (Holstebro Kommune). Ansøgningsarealet afgrænses i alle retninger af landbrugsarealer, dog mod nordøst og nordvest af arealer, der tidligere er undergået råstofindvinding (af rødler).

Ansøgningen er oprindeligt indsendt d. 24. marts 2025 via regionernes digitale ansøgningsskema, RIT. Nærværende projektbeskrivelse skal betragtes som supplerende materiale til den allerede indsendte ansøgning.

Koter er angivet i meter i Dansk Vertikal Reference (DVR90) mens basiskort og øvrige geografiske data er stillet til rådighed af Geodatastyrelsen samt Klimadatastyrelsen (skråfotos).

2. Projektet

2.1 Historik

Højslev Teglværk (nu hørende under Randers Tegl) har indvundet rødler fra området nord for Vinderup i over 30 år. Lertypen og kvaliteten er et godt match til produktionen af tagstensprodukter på Højslev Teglværk. Dette bekræftes i særdeleshed ved de mange års indvinding i nærområdet.

Senest har Randers Tegl (via forskellige råstoftilladelser) indvundet rødler på matr.nr. 4p Ål By, Sahl samt på matr.nr. 13d og 13e Råst By, Ejning – alle beliggende i råstofområdet "Hasselholt Nord". Pt. indvinder Randers Tegl rødler på matr.nr. 21 Råst By, Ejning, hvor der forventes afsluttet i løbet af 2026.

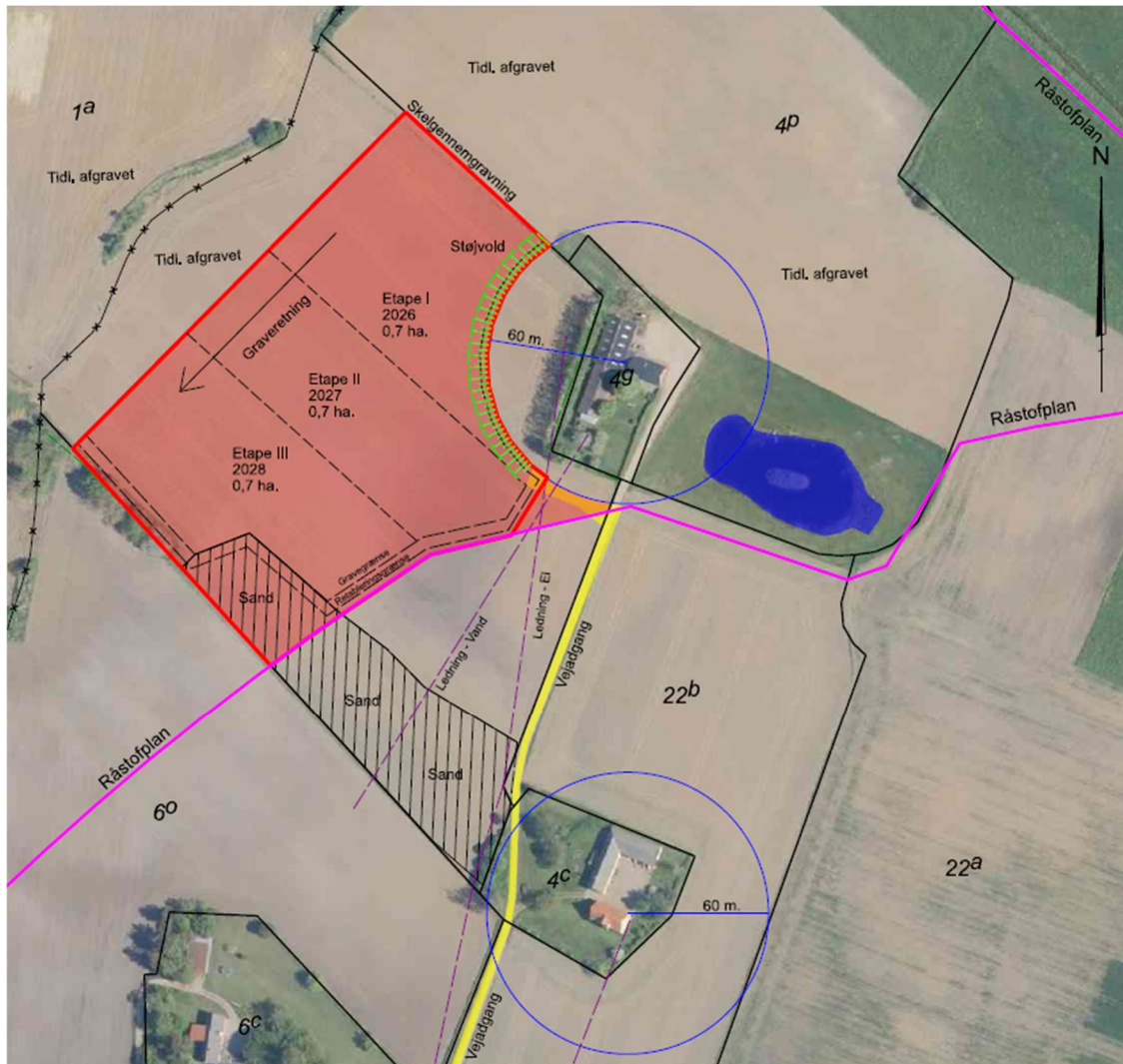
Randers Tegl har tillige en ansøgningsproces i gang på matr.nr. 3i Hasselholt By, Sahl (Holstebro 26), som ønskes ibrugtaget *efter* afslutning af indvinding på matr.nr. 22b Ål By, Sahl (nærværende ansøgning).

2.2 Råstof-ressourcen

Rødler-ressourcen er via prøvegravning på det ansøgte areal i september 2024 vurderet til at udgøre en tykkelse på 0,5 – 2,0 meter. Ansøgningsarealet på ca. 2,5 ha. er relativt fladt, dog med en faldende tendens i terrænet mod nordvest, da der tidligere er foretaget råstofindvinding hér. I forbindelse med indvindingen sænkes terrænet derfor ca. 1-2 m. i alt og vil efterfølgende opleves som en harmonisk mark i landskabet i forening med de omkringliggende arealer. Den sydlige del af matr.nr. 22b Ål By, Sahl er ikke medtaget i ansøgningen, da arealet ligger udenfor den gældende råstofplan. Dette areal (der tillige indeholder en brugbar rødler-ressource) kan inddrages i indvindingen på et senere tidspunkt.

2.3 Overjord og muld

Der er ingen overjord på ansøgningsarealet, men alene et muldlag på ca. 30 cm. Mulden afrømmes inden lergravning og anvendes midlertidig til støjvold mod beboelsen på matr.nr. 4g Ål By, Sahl, se nedenstående figur 1. Efter endt råstofgravning lægges mulden tilbage i forbindelse med arealets retablering til landbrugsdrift.

Figur 1: Udsnit af graveplan, der viser placering af støjvold (med grøn signatur)

2.4 Grundvand og håndtering af overfladevand

Grundvandsspejlet vurderes iflg. "Din Geo" til at være beliggende 2-3 m. under terræn, og der forventes således ingen indvinding under grundvandsspejl. Ved prøvegravningen i ca. 2 m. dybde blev der ikke stødt på grundvand.

I ansøgningsarealets sydvestlige hjørne findes en sandlomme. Sandlommearealet er ikke medtaget i graveetaperne, da der ikke er en anvendelig ler-ressource. Hvis der ved kraftige regnskyl bliver behov for at aflede overfladevand fra gravehullet, kan det ledes over i denne sandlomme, hvor vandet automatisk vil nedsive.

2.5 Indvindingsmetode

Indvindingen foregår ved afrømning af muldlaget, hvorefter ca. 1,2 m. rødler (i gennemsnit) afgraves. Rødleret graves op med gravemaskine, og læsses direkte på lastbil. Indvindingen omfatter således en meget begrænset maskinpark i form af blot gravemaskine + lastbil. Efterbehandlingen udføres tillige med gravemaskinen, der kan dog i få tilfælde være behov for dozer.

Der indvindes primært ler om foråret, sommeren og i tidligt efterår, hvor leret kan opgraves i tør form. Dvs. mange dage om året står lergraven stille, mens andre dage er med aktivitet. Gennemsnitlig kører der tre lastbiler i døgnet til og fra lergraven.

Råstofindvindingen foregår alene i hverdagene (mandag – fredag) i tidsrummet 07:00 – 17:00 (for både gravemaskiner og udlevering/læsning).

3. Bindinger

3.1 Kommuneplan

Det ansøgte areal er beliggende i det åbne land i et særligt værdifuldt landbrugsområde. Desuden er arealet beliggende i et drikkevandsområde, dog ej *særligt* drikkevandsområde (OSD). Ingen af disse udpegninger vurderes at være til hinder for råstofindvinding.

3.2 Naturbeskyttelse og fredninger

Der er hverken §3-områder, Natura2000 eller andre naturbeskyttelser på det ansøgte areal, ej heller fredede områder, fredede fortidsminder eller beskyttede sten- og jorddiger samt kulturarvsarealer.

4. Boringer

Der findes ingen boringer indenfor 300 m. fra ansøgningsområdet.

5. Graveplan

5.1 Gravestrategi

Råstofindvindingen foretages i etaper som vist på tilhørende graveplan (og figur 2). Der startes i den nordlige ende (etape 1), hvorefter indvindingen løbende fortsætter mod sydvest (etape 2-3). Det vurderes at ler-ressourcen i hver etape strækker sig ca. 1- 1,5 år. Den samlede indvinding vurderes at løbe over 3- 5 år, dog ønskes perioden for tilladelsens gyldighed at vare 10 år, da der kan ske uforudsete omstændigheder. Der ansøges om en årlig indvinding af 20.000 m³.

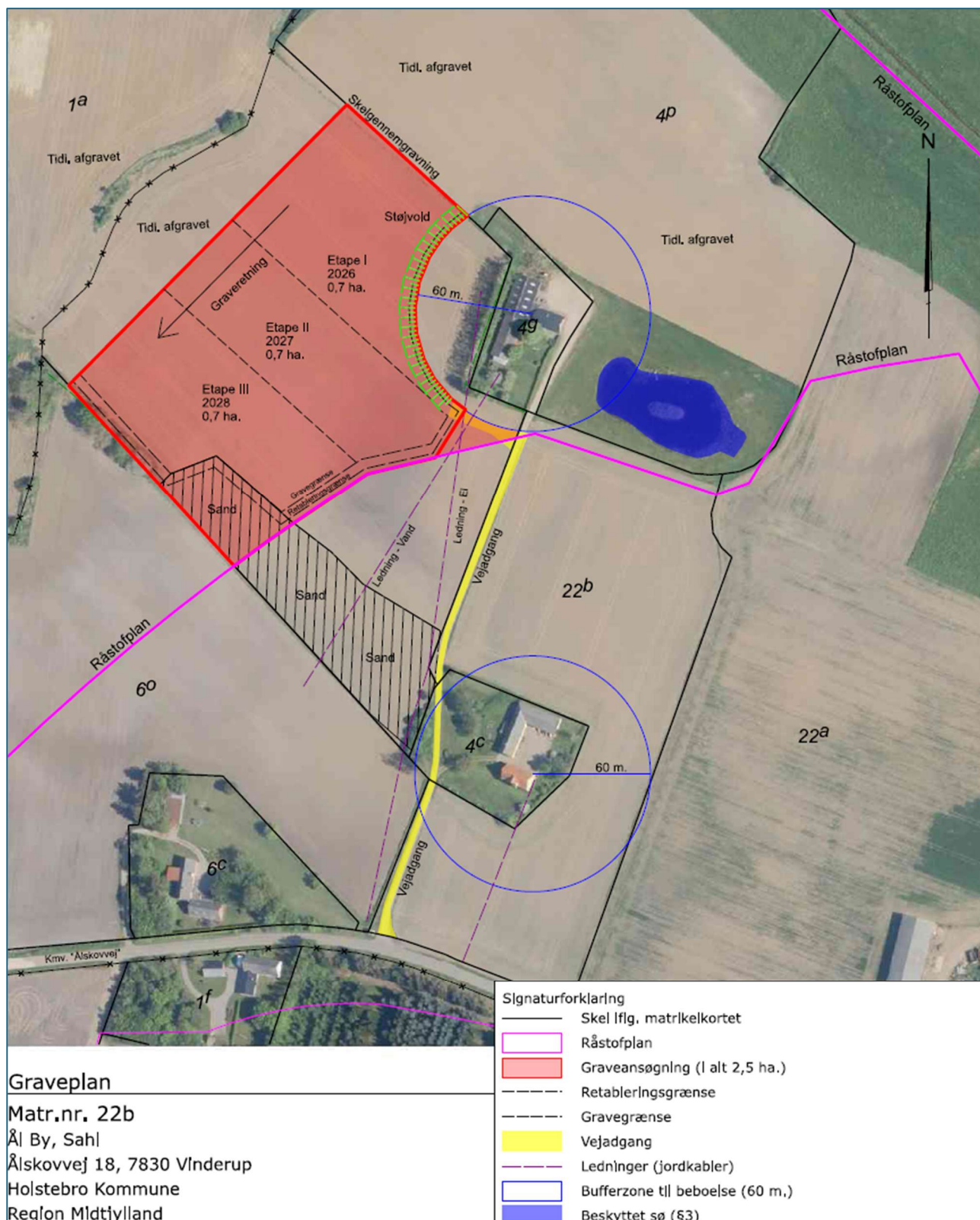
5.2 Vejadgang

Der benyttes eksisterende vejadgang fra den offentlige vej "Ålskovvej" til graveområdets nordøstlige hjørne via privat fællesvej over matr.nr. 22b og 4c Ål By, Sahl. Ejeren af matr.nr. 4c har godkendt denne vejadgang for råstofindvindingen, ligesom der også er tinglyst en gammel vejret til arealet fra 1912. Der anlægges dernæst intern vej mod vest langs sydskellet på matr.nr. 4g Ål By, Sahl, hvorefter der udlægges køreplader, som gravemaskinen kan holde på under råstofindvindingen og som lastbilen tillige kan benytte ved læsning. Rækken af køreplader flyttes løbende mod sydvest i takt med indvindingens gradvise flytning.

5.3 Afstandskrav

Der holdes 3 meters afstand til naboskel (retableringsgrænsen) og herfra yderligere 5 meter til gravegrænsen. På denne måde sikres tilstrækkelige ressourcer til at retablere arealets ydre grænser ifbm. den fremtidig drift til landbrug. Dog ønskes der at grave helt til skel mod nordøst (i skellet mod matr.nr. 4p Ål By, Sahl), da der tidligere har været råstofindvinding på dette areal (2014-2019). På denne måde undgås at der efterfølgende efterlades et uhensigtsmæssigt "dige" i skel.

Der holdes tillige 60 meters afstand til nærmeste beboelser på matr.nr. 4g Ål By, Sahl, hvoromkring der også etableres støjvold.

Figur 2: Udsnit af graveplan

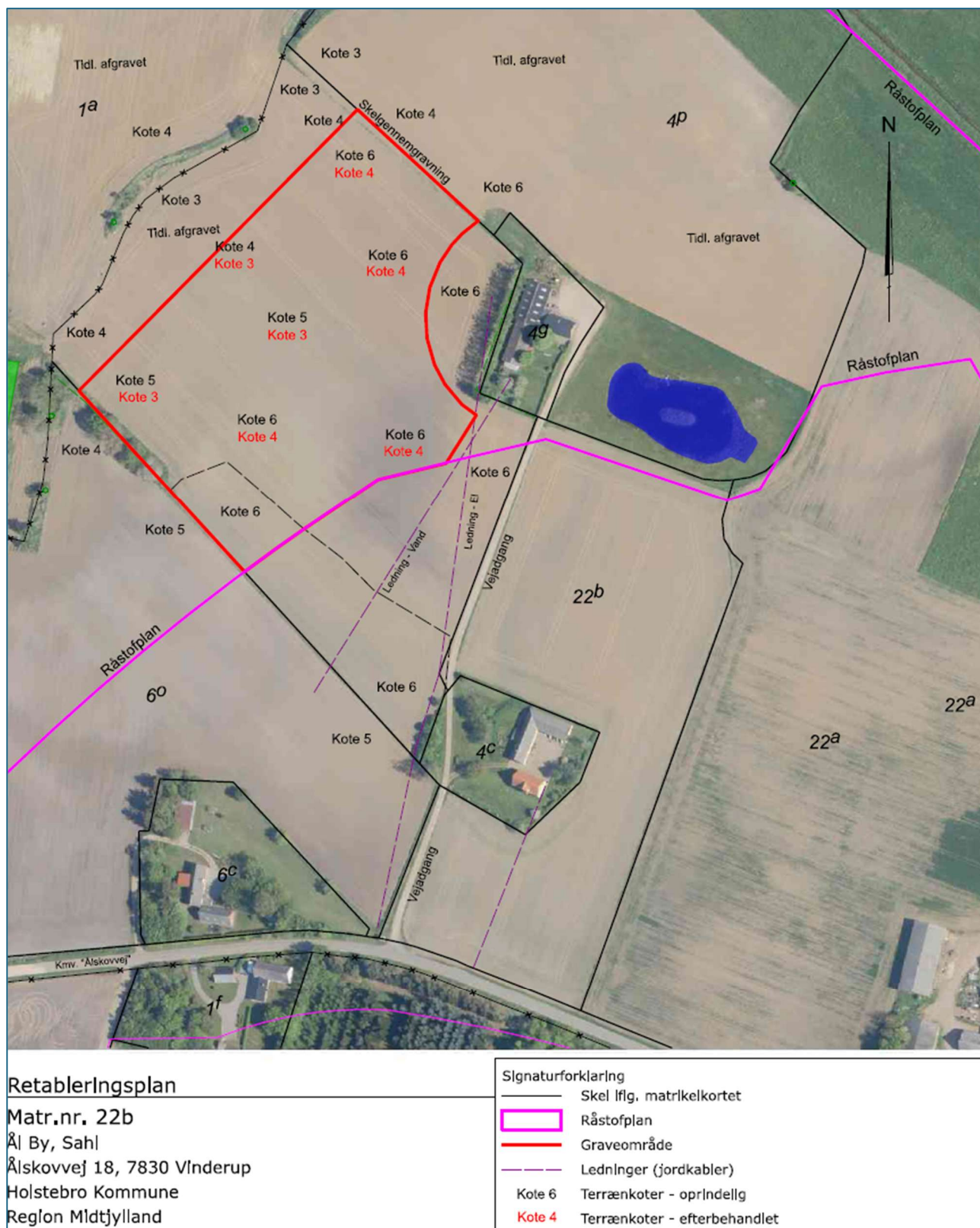
5.4 Placering af maskinel samt mobile/faste anlæg

Der placeres hverken mobile eller faste anlæg i lergraven, ligesom lastbiler ej heller opholder sig i lergraven når ikke der indvindes/læsses. I indvindingsperioder (a' ca. 2-3 uger ad gangen) opholder gravemaskinen sig i lergraven, placeret på køreplader dér hvor indvindingen er nået til. Imellem indvindingsperioderne køres gravemaskinen væk fra arealet med blokvogn, og der er således ingen maskinel på ansøgningsområdet, ej heller i vinterperioden.

Der er ej heller oplagsringsplads i lergraven.

6. Efterbehandlingsplan

Efter endt råstofindvinding efterbehandles arealet (løbende) til landbrug med skråningsanlæg 1:7, jf. nedenstående figur 3. Som et led i efterbehandlingen genudlægges muldlaget. Der er enkelte sandlommer på arealet der indarbejdes i efterbehandlingen, således oplevelsen af en harmonisk mark også fremstår fremadrettet. I store træk forventes der en ensartet sænkning af niveauet på marken med ca. 1- 2 m.

Figur 3: Udsnit af efterbehandlingsplan

7. Bilagsoversigt

- Ansøgningsskema (RIT)
- Tingbogsattest
- Oversigtskort 1:10000
- Oversigtskort 1:5000
- Graveplan
- Efterbehandlingsplan
- Supplerende oplysninger til grave- og efterbehandlingsplan (**erstatte af nærværende projektbeskrivelse**).
- Ansøgning om screeningsafgørelse (miljøkonsekvensvurdering)
- Prøvegravning

Alle ovenstående bilag er tidligere fremsendt ved indsendelse af den oprindelige ansøgning, og vedlægges derfor ikke denne projektbeskrivelse.

Aalborg d. 05.01.2026

Line Mathiasen

På vegne af Randers Tegl A/S